

Lausuntopyyntö yhteisötilaajasääntelystä ja muista sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin kansallisista laajennuksista

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriö on asettanut hankkeen (LVM018:00/2026), jossa laaditaan arviomuistio sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin kansallisista laajennuksista. Tarkastelu kohdistuu erityisesti ns. yhteisötilaajia koskevaan kansallisperäiseen tietosuojasääntelyyn.

Osana hanketta liikenne- ja viestintäministeriö kuulee keskeisiä sidosryhmiä. Tavoitteena on kerätä hankkeen tueksi sidosryhmien näkemyksiä yhteisötilaajia, sijaintitietojen käsittelyä ja lisäarvopalvelun tarjoajia koskevan sääntelyn toimivuudesta ja nykytilaan liittyvistä mahdollisista haasteista. Lausuntopyyntöön toivotaan laajasti vastauksia eri organisaatioilta. Pyydämme kuitenkin huomioimaan vastauksissa, ettei tässä hankkeessa selvitetä sääntelyn toimivuutta teleyritysten näkökulmasta.

Tausta

Yhteisötilaajalla tarkoitetaan viestintäpalvelun tai lisäarvopalvelun tilaajana olevaa yritystä ja yhteisöä, joka käsittelee viestintäverkossaan käyttäjien viestejä, välitystietoja tai sijaintitietoja. Työnantaja toimii usein yhteisötilaajana.

Hankkeessa on tarkoitus tuottaa arvioita ja toimenpidevaihtoehtoja kansallisen sääntelyn kehittämiseksi. Hankkeessa kiinnitetään erityistä huomiota organisaatioiden edellytyksiin huolehtia tietoturvasta ja tietojensa suojaamisesta.

Hanke liittyy hallitusohjelmaan sisältyvään tietosuojalainsäädännön kokonaisuudistukseen. Hankkeella on yhteys kehysriihessä keväällä 2025 tehtyyn päätökseen selvittää työelämän tietosuojalain muutostarpeita ja mahdollisuuksia hallinnollista taakkaa aiheuttavan Suomalisan kumoamiseksi. Yhteisötilaajasääntelyn ja työelämän tietosuojalain yhteyksien vuoksi hankkeessa tehtävä arviointi tukee myös näitä tavoitteita.

Tavoitteet

Laadittavassa arviomuistiossa tarkastellaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014, SVPL) sääntelyn ajantasaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta erityisesti ns. yhteisötilaajia koskevan kansallisperäisen sääntelyn osalta. SVPL panee täytäntöön EU:n

sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin (2002/58/EY, ePrivacy-direktiivi), mutta täytäntöönpanosäätely on soveltamisalaltaan direktiiviä laajempaa. Yhteisötilaajia koskevan säätelyn ohella tarkastellaan myös muita ePrivacy-direktiivin täytäntöönpanossa tehtyjä kansallisia laajennoksia, kuten sijaintitietojen käsittelyä koskevien säännösten laajennettua soveltamisalaa.

Arviomuiston tarkoituksena on tunnistaa mahdollisia toimintavaihtoehtoja kansallisen säätelyn kehittämiseksi sekä toimintavaihtoehtojen vaikutuksia viestinnän luottamuksellisuuteen ja organisaatioiden toimintaedellytyksiin tietojensa suojaamisessa. Hankkeen on tarkoitus toimia esivalmisteluna ja tuottaa toimenpidevaihtoehtoja hyödynnettäväksi mahdollisessa myöhemmin toteutettavassa säädöshankkeessa.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnon voivat antaa myös toimijat, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa.

Lausunto pyydetään antamaan ensisijaisesti lausuntopalvelun kautta. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Tukea palvelun käyttöön saa osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi. Ministeriöiden tulee arkistoida lausuntonsa lisäksi VAHVA-järjestelmään asialle VN/10660/2026.

Lausunnon voi tarvittaessa toimittaa sähköisesti osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi tai postitse osoitteeseen PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/10660/2026. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Kirjaamoon toimitetut lausunnot julkaistaan hankesivulla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, hankenumero LVM018:00/2026). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Vastaukset pyydetään antamaan viimeistään 21.6.2026.

Valmistelijat

erityisasiantuntija Marko Priiki, p. 0295 342 535, marko.priiki@gov.fi (tavoitettavissa maanantaisin)
hallitussihteeri Veikko Vauhkonen, p. 0295 342 168, veikko.vauhkonen@gov.fi

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM018:00/2026> - Hankeikkuna - Arviomuistio sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin kansallisista laajennuksista

1 Yleisiä kysymyksiä SVPL:n yhteisötilaajia ja sijaintitietojen käsittelyä koskevasta sääntelystä

Kysymyksissä tarkoitetaan SVPL:n sääntelyllä pääasiassa lain 17, 18 ja 20 luvun sekä 247 ja 272 §:n yhteisötilaajia ja muita viestinnän välittäjiä sekä sijaintitietojen suojaa koskevaa, ePrivacy-direktiiviä täydentävää sääntelyä, ellei muuta mainita.

1.1 Pidätkö SVPL:n yhteisötilaajia ja muita viestinnän välittäjiä sekä sijaintitietojen suojaa koskeva sääntelyä yleisesti ottaen sisällöltään ja soveltamisalaltaan asianmukaisena, kun otetaan huomioon nykyinen toimintaympäristö ja muu soveltuva kansallinen ja EU-lainsäädäntö?

1.2 Liittyykö SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävään sääntelyyn mielestänne piirteitä, jotka eivät asianmukaisesti huomioi nykyistä kyberturvallisuuden toimintaympäristöä, uusien digitaalisten palveluiden käytön ja tarjonnan muotoja tai uudempaa muuta kansallista ja EU-sääntelyä?

1.3 Millaisia vaikutuksia SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävällä sääntelyllä on käsityksenne mukaan ollut käyttäjien yksityisyyden suojalle? Onko sääntely toteuttanut yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa mielestänne tarkoituksenmukaisella tavalla?

2 Kyberturvallisuuden riskienhallinta ja viestinnän ja välitystietojen käsittely

Riskienhallintatoimenpiteillä tarkoitetaan tässä kyselyssä laajasti mitä tahansa toimia, joilla organisaatio hallitsee liike- tai muuhun toimintaansa, liikesalaisuuksiinsa ja muihin aineistoihinsa, toimintansa jatkuvuuteen, palveluihinsa ja niiden käyttäjiin sekä muuhun kyberturvallisuuteensa kohdistuvia riskejä kyberympäristössä.

2.1 Pidätkö SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävää sääntelyä tarkoituksenmukaisena siltä osin kuin se sääntelee sellaista välitystietojen ja viestien käsittelyä, joka liittyy erilaisilta kyberuhkilta suojautumiseen? Millaisia vaikutuksia tällä sääntelyllä on ollut organisaatioiden ja käyttäjien kyberturvallisuuteen? Onko sääntely mielestänne mahdollistanut kyberturvallisuuden riskienhallinnan tarkoituksenmukaisella tavalla vai aiheuttanut sille rajoituksia?

2.2 SVPL 18 luvun (ns. Lex Nokia) mukaisia toimenpiteitä on käytetty vähemmän, kuin sääntelyn valmistelussa aikanaan ennakoitiin. Millaisia syitä arvioitte olevan sen taustalla, ettei toimenpiteitä ole otettu käyttöön? (SVPL 18 luvussa säädetään yhteisötilaajan oikeudesta käsitellä tietyin edellytyksin välitystietoja maksullisen tietoyhteiskunnan palvelun, viestintäverkon tai viestintäpalvelun luvattoman käytön taikka liikesalaisuuksien paljastamisen ehkäisemiseksi ja selvittämiseksi.)

2.3 Voiko SVPL:n tietoturva-toimenpiteistä säättävän 272 §:n ja SVPL 18 luvun muun muassa liikesalaisuuksien paljastamisen selvittämistä koskevan sääntelyn (Lex Nokia) suhde aiheuttaa mielestänne soveltamishaasteita? Millaisia?

2.4 Voiko SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävä sääntely estää organisaatioita käyttämästä viestinnän tai välitystietojen käsittelyä edellyttäviä riskienhallintatoimenpiteitä, jotka olisivat käsityksenne mukaan perusteltuja ja muun soveltuvan lainsäädännön mukaisia, tai rajoittaa niiden käyttöä? Mitä toimenpiteitä? Mistä SVPL:n vaatimuksesta tämä johtuu? Onko SVPL:n sääntely asettanut teille esteitä tai rajoituksia tällaisten toimenpiteiden käyttöön?

3 Muu kuin kyberturvallisuuden riskienhallintaan liittyvä välitystietojen ja viestinnän käsittely

Nämä kysymykset koskevat SVPL 17 ja 18 luvun sääntelyn toimivuutta, kun on kyse muusta kuin kyberuhkien torjumiseen liittyvästä viestinnän ja välitystietojen käsittelystä, kuten esimerkiksi viestintäjärjestelmien käytön valvonnasta, joka ei koske kyberuhkien torjumista.

3.1 Pidätkö SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävää välitystietojen ja viestinnän käsittelyn sääntelyä tarkoituksenmukaisena siltä osin kuin tietojen käsittely liittyy muuhun kuin erilaisilta kyberuhkilta suojautumiseen? Onko sääntelyn mahdollistamat käsittelytilanteet määritelty tarkoituksenmukaisesti?

3.2 Onko ja millä tavoin SVPL:n sääntely edistänyt tai tukenut sellaisten muiden viestinnän tai välitystietojen käsittelyä edellyttävien toimenpiteiden käyttöönottoa, jotka eivät liity kyberuhkien torjumiseen? Millaisten toimenpiteiden?

3.3 Voiko SVPL:n sääntely mielestänne estää ottamasta käyttöön viestinnän tai välitystietojen käsittelyä edellyttäviä toimenpiteitä, jotka eivät liity kyberuhkien torjumiseen mutta olisivat käsityksenne perusteltuja ja muun soveltuvan lainsäädännön mukaisia, tai rajoittaa niiden käyttöä? Mitä toimenpiteitä? Mikä lainsäädännön vaatimus voi muodostua esteeksi? Onko SVPL:n sääntely estänyt teitä ottamasta jotakin tällaista toimenpidettä käyttöön?

4 Hallinnollinen taakka ja lisäkustannukset sekä rajat ylittävät tilanteet

4.1 Millaisia hallinnollisia vaikutuksia SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävällä sääntelyllä on ollut organisaatioiden ja käyttäjien kannalta? Pidätkö sääntelyä tarkoituksenmukaisena tältä kannalta vai onko sääntely aiheuttanut mielestänne tarpeetonta hallinnollista taakkaa?

4.2 Poikkeako SVPL:n sääntely käsityksenne mukaan merkittävästi muiden EU-maiden sääntelystä? Millä tavoin?

4.3 Millaisia vaikutuksia mahdollisilla eroilla sääntelyssä voi olla tai on ollut organisaatioiden toiminnan kannalta tai sijoittautumis- ja investointipäätöksiä tehtäessä?

4.4 Voiko SVPL:n sääntely aiheuttaa lisäkustannuksia otettaessa käyttöön viestinnän tai välitystietojen käsittelyä edellyttäviä riskienhallintatoimenpiteitä tai muita toimenpiteitä (esim. tietojärjestelmien tai prosessien muuttaminen Suomen lainsäädännön mukaiseksi)? Mistä syystä? Onko SVPL:n sääntely aiheuttanut teille tällaisia lisäkustannuksia?

4.5 Voiko SVPL:n sääntely mielestänne estää tai rajoittaa muissa EU-maissa hyödylliseksi havaittujen järjestelmien, niiden toimintojen tai menettelyjen käyttöä Suomessa? Voiko sääntely edellyttää niiden merkittävää muokkaamista Suomen lainsäädännön mukaiseksi toimittaessa monikansallisessa toimintaympäristössä? (Esim. valmisohjelmistot, pilvipalvelut ja monikansallisen konsernin yhteiset viestintäjärjestelmät.) Mistä vaatimuksesta tämä voi johtua? Onko näin tapahtunut kohdallanne ja miten ratkaisitte tilanteen?

5 Välitystietoja ja viestintää koskevien säännösten suhde yleiseen tietosuojasetukseen

5.1 Oletteko havainnut erityisiä haasteita SVPL:n välitystietoja ja viestintää koskevan sääntelyn soveltamisessa yhdessä yleisen tietosuojasetuksen kanssa? Millaisia?

6. Sijaintitietojen käsittely

SVPL:n mukaista sijaintitiedon määritelmää on tarkennettu ePrivacy-direktiiviin nähden siten, että sijaintitieto voidaan saada myös päätelaitteesta (HE 221/2013 vp), eli käsite kattaa myös päätelaitteesta saatavan satelliittipaikannustiedon.

6.1 Onko SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävä sääntely edistänyt tai tukenut sijaintitietojen käsittelyä edellyttävien toimenpiteiden käyttöönottoa? Onko sääntely toteuttanut yksityisyyden ja henkilötietojen suojaa mielestänne tarkoituksenmukaisella tavalla? Millä tavoin?

6.2 Pidätkö SVPL 20 luvun sijaintitietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa selvänä suhteessa esimerkiksi työnantajien toteuttamaan työntekijöiden tai ajoneuvojen paikantamiseen? Minkälaisia haasteita sääntelyn soveltamisalan tulkintaan voi liittyä?

6.3 Voiko sijaintitietojen käsittelyä koskeva SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävä sääntely (kuten siihen liittyvä käyttäjän suostumuksen vaatimus) estää tai rajoittaa työpaikoilla toimenpiteitä, jotka olisivat käsityksenne mukaan perusteltuja ja muun soveltuvan lainsäädännön mukaisia? Mitä toimenpiteitä?

6.4 Voiko sijaintitietojen käsittelyä koskevan sääntelyn soveltamisala ja tulkinta aiheuttaa haasteita paikannettaessa muita kuin työntekijöitä, esimerkiksi tarjottaessa mobiililaitteen paikannusta hyödyntäviä palveluita yleisölle? Millaisia haasteita? Onko sääntelyn suhde evästeiden ja muiden päätelaitteiden tietojen käyttöä sääntelevään SVPL 205 §:ään mielestänne selvä?

6.5 Oletteko havainnut erityisiä haasteita SVPL:n sijaintitietoja koskevan sääntelyn soveltamisessa yhdessä yleisen tietosuoja-asetuksen kanssa? Millaisia?

7 Sääntelyn kehittämistä koskevat ehdotukset

7.1 Pidätkö SVPL:n ePrivacy-direktiiviä täydentävää välitystietojen, viestinnän ja sijaintitietojen käsittelyä koskevien sääntelyn kehittämistä tarpeellisena? Jos kyllä, millä tavoin havaitsemanne haasteet SVPL:n säännösten soveltamisessa tulisi mielestänne ratkaista? Tulisiko sääntelyn soveltamisala määrittää toisin kuin nykyisin tai sääntelyä muuttaa jollakin muulla tavoin? Mitkä arvioitte ehdotuksenne merkittävimmiksi vaikutuksiksi?

8 Muut huomiot

8.1 Tässä voitte esittää mahdolliset muut huomionne selvitystä varten.

Kievari Timo
Liikenne- ja viestintäministeriö

Priiki Marko
Liikenne- ja viestintäministeriö